

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpat și de avocatul acestuia, Gaina Rodica, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui:

Dogotar Mihail xxxx, născut la xxxx în
s. xxxx, r-nul xxxx, domiciliat în or. xxxx, str.
xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 05.01.2015 - 08.11.2016;

instanța de apel: 14.12.2016 - 12.10.2017;

instanța de recurs: 28.11.2017 - 26.12.2017;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 08 noiembrie 2016, Dogotar Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, echivalentul a 4000 (patru mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a reținut că, la 05 mai 2014, Dogotar Mihail având scopul răfuielii fizice cu Buliga Valentina, care fiind în funcția de Ministru al Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, s-a prezentat la ședința petrecută în sediul Consiliului raional Glodeni, organizată în scopul întâlnirii cu colectivele de muncă și instituțiile centralizate în teritoriu. Aproximativ la ora 17.45, Dogotar Mihail observând că toți participanții la ședință au plecat și în sală au rămas 2 persoane, dintre care și Ministrul al Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Buliga Valentina, încălcând grosolan ordinea publică, manifestată printr-o lipsă de respect față de societate, neobrăzare, comportament batjocoritor față de partea vătămată, demonstrativ în public s-a apropiat de victimă și a început a o numi cu cuvinte necenzurate și înjositoare. Fiind calmat de către Buliga Valentina și Pîrgaru Nicolai, Dogotar Mihail

continuându-și acțiunile sale de huliganism, fără careva motiv, dând dovadă de o obrăznicie deosebită, s-a apropiat și aplicând violență, a lovit-o cu palmă în regiunea capului, provocându-i leziuni corporale neînsemnate, ce se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală cu nr.56 „D” din 15.05.2014.

3. Nefiind de acord cu sentința inculpatul a declarat apeluri, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelurilor declarate a invocat:

- pe parcursul urmăririi penale și a procesului de judecată au fost săvârșite o serie de încălcări, la audierea atât a părții vătămate, cât și a celorlalți martori inculpatul a fost limitat în dreptul de a adresa întrebări adăugătoare, cât și de a preciza unele date la adresarea întrebărilor martorilor;

- demersurile inculpatului de a audia repetat martorii în ședință nu s-au soldat cu succes, mai ales în ultima ședință de judecată, când a avut un alt avocat din oficiu care nu a fost prezent la audierea martorilor pentru a putea să le dea întrebări și pentru a putea primi răspunsuri care ar clarifica situația reală și ar scoate la iveală declarațiile false depuse de martori. Astfel, sentința din 08.11.2016 se bazează în exclusivitate pe depozițiile martorilor, care sunt contradictorii și false;

- au fost încălcate mai multe drepturi și libertăți fundamentale prevăzute de CEDO, și anume: art. 2 CEDO – dreptul la viață, art. 3 CEDO – interzicerea torturii, art. 5 CEDO – dreptul la libertate și siguranță, art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil, art. 13 CEDO – dreptul la un recurs efectiv, art. 14 CEDO – interzicerea discriminării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017 au fost respinse apelurile declarate, ca nefondate, cu menținerea sentinței instanței de fond.

4.1. Analizând probele administrate de instanța de fond, materialele cauzei, Colegiul penal a reținut, că la examinarea cauzei respective s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a cercetat cauza multi-aspectual, a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului pe art. 287 alin. (1) Cod penal, care se confirmă prin declarațiile părții vătămate, a martorilor Movilă Oxana, Cazacu Ion, Tcaciuc Valeria, Pîrgaru Nicolae și Cazacu Tamara, precum și prin materialele administrate la cauza penală.

Instanța de fond întemeiat a reținut, că acțiunile inculpatului de huliganism s-au petrecut într-un loc public, fiind încălcată ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra părții vătămate, aceasta manifestându-se printr-o obrăznicie deosebită, în prezența mai multor persoane. În speța dată, s-a constatat că inculpatul, pe lângă încălcarea ordinii publice a aplicat violență asupra părții

vătămate, care indică direct la acesta ca autor al infracțiunii, descriind amănunțit acțiunile ilegale și intenționate ale inculpatului.

Referitor la pretinsele încălcări admise de organul de urmărire penală, realizate prin aducerea forțată neîntemeiată, maltratare, punerea în pericol a vieții și sănătății în urma transportării la spitalul de psihiatrie, încătușarea ilegală și deținerea la spitalul clinic de psihiatrie în condiții inumane și degradante ale lui Dogotar Mihail, invocate de inculpat în apelurile declarate și în plângerea adresată judecătorului de instrucție în baza art. 313 Cod de procedură penală, prima instanță corect a conchis, că aceste circumstanțe au fost obiect de verificare în cadrul procesului penal nr.25 cr-1-14, pornit la 06.11.2014, însă nu și-au găsit confirmarea sa. Drept urmare, procurorul în procuratura r-lui Glodeni, Valerian Junghină, a emis ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 05.12.2014, constatând legalitatea acțiunilor colaboratorilor de poliție și ale lucrătorilor medicali în coraport cu Dogotar Mihail, toate acestea fiind bazate pe dispozițiile organului de urmărire penală, autorizate în modul stabilit de instanța de judecată.

În acest sens, Colegiul penal a considerat, că ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 05.12.2014 a fost contestată de inculpat pentru a-și confirma nevinovăția, însă legalitatea acestei ordonanțe nu afectează legalitatea sentinței adoptate, or, vina inculpatului se confirmă prin ansamblul de probe reținute pe cauză, care în ansamblu coroborează între ele și demonstrează faptul comiterii de către inculpat a actului de huliganism. Din aceste motive, Colegiul penal a respins solicitarea părții apărării expusă în ședința instanței de apel privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 05.12.2014.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, la fel și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 7 și 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care este mai puțin gravă, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a avut atingere cu legea, de circumstanțele cauzei, de aceea prima instanță, ținând cont de sancțiunea normei penale, de influența pedepsei asupra corectării vinovatului, de comportamentul inculpatului în cadrul examinării cauzei și de atitudinea lui față de cele comise, i-a aplicat o pedeapsă echitabilă celor comise de inculpat, sub formă de amendă, care va contribui la corectarea vinovatului și va asigura atingerea scopului pedepsei.

5. Împotriva hotărârii avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

5.1. La 22.12.2017 și inculpatul a depus recurs ordinar prin care solicită casarea hotărârilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

6. Asupra recursurilor ordinare procurorul a depus referință, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca vădit neîntemeiate, deoarece lipsesc temeiuri de casare a hotărârii recurate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, fără citirea părților, în camera de consiliu în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

7.1. Referitor la recursul ordinar declarat de avocat

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat rezultă că avocatul în numele inculpatului invocă ca eroare de drept pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, *nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Se reține că, *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, dar trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii imputate, Colegiul o consideră neîntemeiată.

La acest capitol se remarcă că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea

persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Astfel, instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referirilor la nevinovăția inculpatului, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul le însușește.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că situația de fapt a fost just stabilită de către instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat și expus în pct.4.1. a prezentei decizii, încadrarea juridică dată faptelor este corectă și corespunde situației de fapt reținute, corect instanța a ajuns la concluzia privind menținerea sentinței primei instanțe, iar argumentele invocate în recurs de către avocat sunt identice cu cele indicate în cererile de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios, pe care Colegiul le reține.

De asemenea, Colegiul penal menționează că argumentul precum că, *nu au fost întrunite elementele infracțiunii* este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, or, instanța ierarhic inferioară corect a conchis că în acțiunile lui Dogotar Mihail sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat de avocat în numele inculpatului, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

7.2. Referitor la recursul ordinar declarat de inculpat

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei* și după cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului și a avocatului acestuia, Rodica Gaina, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 12.10.2017, iar decizia motivată la 08.11.2017 în ședință de judecată

în care inculpatul s-a prezentat, însă a refuzat să primească copia deciziei, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 198, vol. III).

Prin urmare, aceste momente certifică că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de inculpat abia la 22.12.2017 și astfel, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 11.12. 2017, iar inculpatul a avut reala posibilitate de a declara recurs în termenul stabilit de lege. Mai mult ca atât, instanța atenționează că, avocatul Rodica Gaina a depus recurs ordinar la 15.11.2017, adică în termenul de declarare cu recurs.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de inculpat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Dogotar Mihail, deoarece recursul avocatului Gaina Rodica în numele inculpatului este vădit neîntemeiat, iar recursul inculpatului este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 ianuarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun